

ATIF REHBERİ

(Son Güncelleme 12.09.2014)

Bu belge Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BİLGESAM) tarafından kabul edilen yazı ve akademik eserlerde kaynaklara atıf yapılması hususunda yazarlara yardımcı olma amacıyla hazırlanmıştır. Bu rehber, tamamıyla olmamakla birlikte büyük ölçüde Chicago atıf yöntemi ölçüt alınarak hazırlanmıştır. Aşağıda, yazarlar farklı kaynaklara metnin farklı yerlerinde nasıl atıf yapacakları açıklanmaktadır. Belirtilen bu talimatlara ek olarak birkaç hususun belirtilmesi faydalıdır.

Eğer atıf yapılan kaynak hemen bir önceki dipnottaki aynı kaynağa atıf yapmakta ise, atıf yapılan kaynak ismi “A.g.e” (Adı geçen eser) şeklinde italik olarak yazıldıktan sonra virgül eklenir ve atıf yapılan bilginin bulunduğu sayfa(lar) yazılır. Örnek:

4. Ahmet Davutoğlu, *Stratejik Derinlik: Türkiye'nin Uluslararası Konumu* (İstanbul: Küre Yayınları, 2001), 152

5. A.g.e., 153

Eğer bir kaynağa tekrar atıf yapıldığında yeni atıf ile ilk atıf arasında başka dipnotlar girmiş ise aynı esere yapılan ikinci atıfta eserin tüm bilgileri yerine yazarın soyadı ve kitabın adı kısaca girilir. Örnek:

4. Ahmet Davutoğlu, *Stratejik Derinlik: Türkiye'nin Uluslararası Konumu* (İstanbul: Küre Yayınları, 2001), 152.

5. Fahir Armaoğlu, 19. Yüzyıl Siyasi Tarihi (İstanbul: Alkım Yayınevi, 2005), 180.

6. Davutoğlu, *Stratejik Derinlik*, 153.

KİTAP – TEK YAZARLI

İLK ATIF: Ahmet Davutoğlu, *Stratejik Derinlik: Türkiye'nin Uluslararası Konumu* (İstanbul: Küre Yayınları, 2001), 152.

SONRAKİ ATIF: Davutoğlu, *Stratejik Derinlik*, 153.

KAYNAKÇA: Davutoğlu, Ahmet. *Stratejik Derinlik: Türkiye'nin Uluslararası Konumu*. İstanbul: Küre Yayınları, 2001.

AÇIKLAMA:

- Dipnota yazarın ismiyle başlayarak ismini ve soy ismini yazarak başlayın.
- Kaynakça kısmında ise önce yazarın soy ismi, sonra ismini yazın.
- Eseri yayınlayan şirketin ismi kısaltılabilir ve A.Ş. ve benzeri ekler konmayabilir.
- Eğer bir yayınevi birden fazla şehirde faaliyet göstermekteyse ve kitabın basım yeri kısmında birden fazla şehir ismi var ise, sıralanan şehir isimlerinden ilki yazılır.
- Şayet basım yeri bilinir değilse veya başka bir yer ile karıştırılma ihtimali var ise şehir, eyalet, ülke gibi ek bilgiler eklenebilir.
Örnek: Cambridge, MA;

- Şayet atıf yapılan kitabın ilk değil, sonraki baskıları ise baskı sayısı kitabın adından sonra eklenir.
- Kitap adı italik yazılır.

KİTAP – İKİ YAZARLI

İLK ATIF: Mehmet S. Bilgiç ve Salih Akyürek, *Türkiye’de Kürtler ve Toplumsal Algular* (İstanbul: BİLGESAM Yayınları, 2012), 65

SONRAKİ ATIF: Bilgiç ve Akyürek, *Türkiye’de Kürtler*, 66

KAYNAKÇA: Bilgiç, Mehmet S. ve Salih Akyürek. *Türkiye’de Kürtler ve Toplumsal Algular*. İstanbul: BİLGESAM Yayınları, 2012.

AÇIKLAMA:

- Kaynakçada ilk yazarın soyadı önce olacak şekilde yazılırken ikinci yazarın adı ilk yazarın adından sonra “ve” eklenerek önce isim sonra soy isim olacak şekilde yazılır.
- Kaynakçada iki yazar ismi arasına yazıyla “ve” yazılır, aynı veya benzer anlamda işaret (& gibi) konmaz.
- Şayet atıf yapılan kitabın ilk değil, sonraki baskıları ise baskı sayısı kitabın adından sonra eklenir.
- Kitap adı italik yazılır.

KİTAP – ÜÇ YAZARLI

İLK ATIF: Mithcell L. Eisen, Jodi A. Quas, ve Gail S. Goodman, (Ed.) *Memory and Suggestibility in the Forensic Interview* (Mahwah, NJ: L. Erlbaum Associates, 2002),65.

SONRAKİ ATIF: Eisen, Quas, ve Goodman, *Memory and Suggestibility*, 65

KAYNAKÇA: Eisen, Mithcell L., Jodi A. Quas, ve Gail S. Goodman, (Ed.) *Memory and Suggestibility in the Forensic Interview*, Mahwah, NJ: L. Erlbaum Associates, 2002.

AÇIKLAMA:

- Üç yazarı olan kitaplarda her üç yazarın adı da hem dipnotta hem de kaynakçada belirtilir.
- Kaynakçada ilk yazarın soyadı önce gelirken ikinci ve üçüncü yazarın önce adı, sonra soyadı yazılır.
- Kitap adı italik yazılır.

KİTAP – DÖRT VEYA DAHA FAZLA YAZARLI

İLK ATIF: Przeworski ve diğerleri, *Democracy and Development: Political Institutions and Well-Being in the World, 1950-1990*, (Cambridge: Cambridge University Press, 2000), 46

SONRAKİ ATIF: Przeworski ve diğerleri, *Democracy and Development*, 47

KAYNAKÇA: Przeworski, Adam, Michael A. Alvarez, Jose Antonio Cheibub, ve Fernando Limongi, *Democracy and Development: Political Institutions and Well-Being in the World, 1950-1990*, Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

AÇIKLAMA:

- Yayın dört veya daha fazla yazar tarafından hazırlanmışsa dipnotta ve kaynakçada farklı şekilde atıf yapılır.
- Dipnotta, sadece ilk yazarın soyadı yazılır ve ardından diğer yazarlar yerine “ve diğerleri” yazılır.
- Kaynakçada ise ilk yazarın önce soyadı sonra adı ve ardından diğer tüm yazarların adı ve soyadı yazılır.

KİTAP – DERLEME

İLK ATIF: Atilla Sandıklı, Der., *Teoriler Işığında Güvenlik, Savaşı Barış ve Çatışma Çözümleri*, (İstanbul: BİLGESAM Yayınları, 2012).

SONRAKİ ATIF: Sandıklı, *Teoriler Işığında Güvenlik*.

KAYNAKÇA: Sandıklı, Atilla. Der. *Teoriler Işığında Güvenlik, Savaşı Barış ve Çatışma Çözümleri*, İstanbul: BİLGESAM Yayınları, 2012.

AÇIKLAMA:

- Hem atıflarda hem de kaynakçada editör veya derleyen yerine kısaltmalar kullanılır.
- Kitap adı italik yazılır

KİTAP – YAZARI KURUM VEYA KURULUŞ

İLK ATIF: Türkiye İstatistik Kurumu, *İstatistiklerle Gençlik*, (Ankara: 2009), 109

SONRAKİ ATIF: Türkiye İstatistik Kurumu, *İstatistiklerle Gençlik*, 109

KAYNAKÇA: Türkiye İstatistik Kurumu, *İstatistiklerle Gençlik*, Ankara: 2009

AÇIKLAMA: Bazı eserlerin yazarı kurum, kuruluş, dernek, şirket, komite vb. olabilir. Kapakta bir şahıs ismi olmayabilir. Kaynakçada yazar ismi yerine (kurum aynı zamanda yayımcı olsa bile) kurumun adı yazılır.

KİTAP – YAZARSIZ

İLK ATIF: *Kutsal Kitap Tevrat, Zebur, İncil*, (Yeni Yaşam Yayınları, 2009), 15

SONRAKİ ATIF: *İncil*, 25

KAYNAKÇA: Yazarı olmayan kitaplar, yayının kapağında yazar olarak “anonim” veya “komisyon” olarak belirtilmedikçe, kaynakçada yer almaz

ELEKTRONİK KİTAP

İLK ATIF: Jane Austen, *Pride and Prejudice* (New York: Penguin Classics, 2007), Kindle sürümü. Loc. 345

SONRAKİ ATIF: Austen, *Pride and Prejudice*, Loc.346

KAYNAKÇA: Jane Austen, *Pride and Prejudice* (New York: Penguin Classics, 2007), Kindle sürümü.

AÇIKLAMA: Elektronik kitap PDF biçiminde ise sayfa sayısı zaten görüneceği için sayfa sayısına atıf yapılır. Diğer sürümlerde ise eserin EPUB veya başka hangi sürüm olduğu belirtilir. Sürüme göre yer işaretleme sistemi kullanılır (bölüm, paragraf vs.). İnternetteki bir elektronik kitaba atıf yapılacaksa internet adresi ve erişim tarihi mutlaka eklenmelidir.

KİTAP BÖLÜMÜ

İLK ATIF: Bora Bayraktar, "Barış Çalışmaları Perspektifinden İsrail-Filistin Sorunu", *Teoriler Işığında Güvenlik, Savaş, Barış ve Çatışma Çözümleri* içinde (Der.) Atilla Sandıklı, (İstanbul: BİLGESAM Yayınları, 2012), 255

SONRAKİ ATIF: Bayraktar, *Barış Çalışmaları Perspektifinden İsrail-Filistin Sorunu*, 258

KAYNAKÇA: Bora Bayraktar, "Barış Çalışmaları Perspektifinden İsrail-Filistin Sorunu", *Teoriler Işığında Güvenlik, Savaş, Barış ve Çatışma Çözümleri* içinde (Der.) Atilla Sandıklı, (sf. 240-260), İstanbul: BİLGESAM Yayınları, 2012

AÇIKLAMA: Kitap bölümünün yazarının adı önce yazılır. Ardından **tırnak işareti içinde** bölüm başlığı yazılır. Ardından kitabın adı yazılır. Kitap bölümünün adı değil, **kitabın adı** italik yazılır. Sonraki atıflarda ise bölümün yer aldığı kitabın adının yeniden yazılmasına gerek yoktur. Sonraki atıflarda sadece bölümün adı italik olarak yazılması yeterlidir.

AKADEMİK DERGİ MAKALESİ – TEK YAZAR

İLK ATIF: Ilya Bodonski, "Caring Among the Forgotten," *Journal of Social Activism* 14, No.3, 117

SONRAKİ ATIF: Bodonski, *Caring Among the Forgotten*, 117

KAYNAKÇA: Bodonski, Ilya. "Caring Among the Forgotten." *Journal of Social Activism* 14, No.3 (1989): 112-34.

AÇIKLAMA:

- İlk atıfta ve kaynakçada akademik derginin adı, kısaltma kullanmaksızın tam olarak ve italik yazılır. Makalenin başlığı ise tırnak içinde yazılır.
- Hem ilk notta hem de kaynakçada tüm yayın bilgileri yer almalıdır. Cilt numarası, sayısı ve tarihi (ay, yıl ve varsa mevsim) belirtilmelidir.
- Derginin cilt numarası veya yayım tarihi bilinmiyorsa dergi adının ardından virgül konarak sayısı yazılır.
- Dipnotlarda sadece referans verilen bilginin alındığı sayfa numarası yazılır. Birden fazla sayfaya atıf yapılması halinde ardışık sayfalar ise tire (-) ile ardışık sayfalar değil ise virgül (.) ile sayfalar ayrılır. Kaynakçada ise makalenin tamamının sayfa sayıları araya tire eklenerek girilir.

AKADEMİK DERGİ MAKALESİ – İKİ YAZAR

İLK ATIF: Arthur Carter ve Margaret Speigel, "Childhood in Alsace," *Journal of Modern History* 74, No.4 (2002), 741.

SONRAKİ ATIF: Carter ve Speigel, *Childhood in Alsace*, 741

KAYNAKÇA: Carter, Arthur ve Margaret Speigel. "Childhood in Alsace." *Journal of Modern History* 74, No.4 (2002): 738-79.

AKADEMİK DERGİ MAKALESİ – İNTERNET VERİTABANINDAN

İLK ATIF: Miguel Edward, "Tribe or Nation? Nation Building and Public Goods in Kenya versus Tanzania," *World Politics* 56, No.3 (2004), 330
http://muse.jhu.edu/journals/world_politics/v056/56.3miguel.html.

SONRAKİ ATIF: Edward, *Tribe or Nation*, 330

KAYNAKÇA: Miguel, Edward. "Tribe or Nation? Nation Building and Public Goods in Kenya versus Tanzania." *World Politics* 56, No. 3 (2004): 327-362.
http://muse.jhu.edu/journals/world_politics/v056/56.3miguel.html.

AÇIKLAMA:

- Makale başlığının ön başlığı var ise sonraki atıflarda sadece ön başlık kullanılabilir. Başlığın hepsini sonraki atıflara yazılması gerekli değildir.

POPÜLER BİR DERGİDEKİ MAKALE/YAZI

İLK ATIF: Scott Spencer, "Childhood's End," *Harper's*, May 1979, 16 VEYA Ayten Deniz, "9/11'den 13 yıl sonra Batı", *Aksiyon*, 8 Eylül 2014
<http://aksiyon.com.tr/aksiyon/haber-39438-911den-13-yil-sonra-bati.html> (Erişim: 11.09.2014)

SONRAKİ ATIF: Spencer, *Childhood's End*, 16 VEYA Deniz, *9/11'den 13 yıl sonra Batı*.

KAYNAKÇA: Spencer, Scott. "Childhood's End." *Harper's*, May 1979: 16-19.
VEYA Deniz, Ayten. "9/11'den 13 yıl sonra Batı", *Aksiyon*, 8 Eylül 2014
<http://aksiyon.com.tr/aksiyon/haber-39438-911den-13-yil-sonra-bati.html> (Erişim: 11.09.2014)

AÇIKLAMA:

- Makale/yazı internette erişildi ise link ve ardından erişim tarihi verilmelidir.
- Eğer atıf yapılan makale/yazı bir veri tabanı üzerinden erişilmiş ise veri tabanı ismi de belirtilmelidir.

GAZETEDEKİ MAKALE/YAZI

İLK ATIF: Doğan Hızlan, “Şiirler Bestelenince”, *Hürriyet*, 2 Haziran 2013, VEYA “Japonya muhaliflere yardım edecek”, *Sabah*, 11 Haziran 2013. <http://www.sabah.com.tr/Dunya/2013/06/11/japonya-muhalliflere-yardim-edecek> (Erişim: 12.09.2014)

SONRAKİ ATIF: Sonraki atıflarda genellikle ilk atıf bilgisi kullanılır.

KAYNAKÇA: Gazetelere genellikle sadece dipnotta atıf yapılır. Kaynakçada yazılmaz. Eğer kaynakçada belirtilmesi istenirse sayfa sayısı ve benzeri bibliyografik bilgiler de eklenir.

AÇIKLAMA:

- Eğer atıf yapılan yazının yazarı yoksa yazı başlığına göre alfabetik sıralamada ilgili yeri alır.
- Kaynakçada yazar adı veya başlık değil gazetenin adı italik yazılır.
- Eğer gazeteye internetten erişildi ise internet adresi ve erişim tarihi yazılmalı.

SÖZLÜK MADDESİ

İLK ATIF: *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*, "etnik." (İnternet üzerindeki sözlüklerden istifade edildiğinde link ve erişim tarihi belirtilmeli.)

SONRAKİ ATIF: Sonraki atıflarda genellikle ilk atıf bilgisi kullanılır. Örnek: *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*, "etnik." (İnternet üzerindeki sözlüklerden istifade edildiğinde link ve erişim tarihi belirtilmeli.)

KAYNAKÇA: Bilinen sözlükler kaynakçada yer almaz, sadece metin içinde kullanıldığı yerde dipnotta belirtilir.

AÇIKLAMA: Dipnotta sözlük adı verildikten sonra referans verilen kelime tırnak işareti içinde yazılır.

ANSİKLOPEDİ MADDESİ (YAZARSIZ)

İLK ATIF: Ana Britannica, Cilt.1, “abhazya”

SONRAKİ ATIF: Sonraki atıflarda genellikle ilk atıf bilgisi kullanılır. Ana Britannica, Cilt.1, “abhazya”

KAYNAKÇA: Bilinen ansiklopediler kaynakçada belirtilmez, sadece metin içinde kullanıldığı yerde dipnotta belirtilir.

AÇIKLAMA:

- İnternet üzerindeki bir ansiklopediye atıf yapılıyor ise her zaman link ve erişim tarihi belirtilmelidir. Bunun sebebi, internetteki ansiklopedilerin zamanla değişme ve güncellenme ihtimalinin olmasıdır.
- Bilinen ansiklopediler kaynakçada belirtilmez. Konuya özel sözlük ve ansiklopediler ise hem dipnotta hem de kaynakçada tam bibliyografik bilgisi verilerek belirtilmelidir.
- Eğer ansiklopedinin özel bir baskısına referans veriliyor ise baskı sayısı belirtilir.

ANSİKLOPEDİ MADDESİ (YAZARLI)

İLK ATIF: As'ad Abdukhali, "Maronites", *Encyclopedia of the Modern Middle East and North Africa* içinde (ed.) Philip Mattar, 2. baskı, Cilt.3. (New York: McMillan Reference USA,2004), 1491-92

SONRAKİ ATIF: Abdukhali, "Maronites", 1491

KAYNAKÇA: Abdukhali, As'ad. "Maronites", *Encyclopedia of the Modern Middle East and North Africa* içinde (Ed.) Philip Mattar, 2. baskı, Cilt.3. New York: McMillan Reference USA, 2004.

AÇIKLAMA:

- İnternet üzerindeki bir ansiklopediye atıf yapılıyor ise her zaman link ve erişim tarihi belirtilmelidir. Bunun sebebi, internetteki ansiklopedilerin zamanla değişme ve güncellenme ihtimalinin olmasıdır.
- Bilinen ansiklopediler kaynakçada belirtilmez. Konuya özel sözlük ve ansiklopediler ise hem dipnotta hem de kaynakçada tam bibliyografik bilgisi verilerek belirtilmelidir.
- Eğer ansiklopedinin özel bir baskısına referans veriliyor ise baskı sayısı belirtilir.

FİLM

İLK ATIF: *Biodemocracy: Making a Difference*, Yönetmen: Charles Kassatly (Montreal: National Film Board of Canada / No One To Blame Productions, 2002), VHS

SONRAKİ ATIF:

KAYNAKÇA: *Biodemocracy: Making a Difference*, Yönetmen: Charles Kassatly, Montreal: National Film Board of Canada / No One To Blame Productions, 2002. VHS

AÇIKLAMA:

- Bir filme atıf yapılıyorsa yapımcı, prodüktör, tarih, dili sürümü (DVD, VHS vs.) bilgiler belirtilmeli.
- Online bir filme atıf yapılacaksa yine bilgiler girildikten sonra internet adresi ve erişim tarihi girilmelidir.

İNTERNET ÜZERİNDEKİ VIDEO GÖRÜNTÜSÜ

İLK ATIF: "Kennedy-Nixon First Presidential Debate, 1960," YouTube video, 58:34, from televised debate September 26, 1960, posted by John F. Kennedy Library Foundation, 21 Eylül 2010, <http://www.youtube.com/watch?v=gbrcRKqLSRw> (Erişim: 10.09.2014)

SONRAKİ ATIF:

KAYNAKÇA: "Kennedy-Nixon First Presidential Debate, 1960," YouTube video, 58:34, from televised debate September 26, 1960, posted by John F. Kennedy Library Foundation, 21 Eylül 2010, <http://www.youtube.com/watch?v=gbrcRKqLSRw> (Erişim: 10.09.2014)